

ОРГАНИЗАЦИЈА НА РАБОТОДАВАЧИ НА МАКЕДОНИЈА

НА ПАТ КОН ЕУ!

бр. 2 /2011



Почитувани работодавачи!

Пред вас е вториот број на електронскиот весник на Организацијата на работодавачи на Македонија со кој продолжуваме да ве информираме за нашите активности во изминатиот период.

Законот за работните односи ни преставува голема пречка во работењето и во одржувањето на нашата конкурентност на пазарот. Затоа, започнавме иницијатива за изготвување на нов Закон за работните односи (работа) за што направивме интензивни консултации со нашите членки, експерти и Меѓународната организација за труд. Како резултат на нашето залагање, Економско социјалниот совет формира комисија која треба да ја утврди потребата од донесување на нов Закон за работните односи. Активно учествувавме во преговорите за донесување на Закон за минимална плата и успеавме да се избориме за нашите ставови- законот да не предизвика поголеми проблеми во работењето и да ги има во предвид разликите во финансиската моќ помеѓу гранките т.е. секторите. Започнатите проекти со МОТ и Европската комисија полека ги доведовме до крај. Се надеваме дека тие не направиле посилен и ќе ни овозможат посамостојно да чекориме во иднината. Продолживме да градиме партнерства и во земјата и во странство, се надеваме дека тие ќе ни овозможат полесен пристап до нови проекти, но и заеднички настап пред институциите. ОРМ ќе биде еден од основачите на новиот Национален совет за претприемништво и конкурентност каде вашите барања и проблеми силно ќе ги презентираме. Во меѓувреме го формиравме Здружението за енергетика, во кое членуваат претпријатија кои вработуваат 73% од вработените од оваа гранка, а во иднина јакнењето на социјалниот дијалог на секторско ниво ќе ни биде основна задача. Ве поздравувам, со желби за успешен бизнис и меѓусебна соработка!

Ангел Димитров, Потпретседател на ОРМ

Работодавачите на дело во социјалниот дијалог	
донесена минимална плата	2
Работодавачите поддржуваат нов закон за работни односи	2
Во костец со невработеноста преку трансфер на европско знаење	4
Создаваме услови за користење на ЕУ инструменти за борба со невработеноста	5
Колективно договарање со австриско искуство	5
ЕУ новости и календар на настани	7

Димитрие
Чуповски 13
1000 Скопје
Т: 023215085
info@orm.org.mk





Работодавачите на дело за подобар социјален дијалог

Владата, работодавачите и синдикатите, на седницата на Економско-социјалниот совет, одржана на 1 Октомври, ја договорија минималната плата, која ќе изнесува 8.050 денари во нето или 12.265 денари во бруто-износ. Премиерот Никола Груевски, оцени дека со утврдувањето на износот на минималната плата ќе се намали сиромаштијата и ќе се подобри животниот стандард на граѓаните, а ваквата одлука нема да има последици врз економијата.

Согласни сме со ваквата одлука, изјави Димитар Стојановски претседателот на Организацијата на работодавачи на Македонија. Имајќи в предвид дека во гранскиот колективен договор за кожарска индустрија утврдена е најниската плата и изнесува 4.800 денари, а во текстилната индустрија - 5.500 денари“, со овој договор работодавачите прават консензус бидејќи се сигурни дека минималната плата ќе се исплатува на реално утврден учинок на работникот и во двете трудоинтензивни гранки примената на законот за минимална плата ќе биде со одложен период од 3 години. Законот за минимална плата ќе се донесе до крајот на годината, а ќе почне да се применува од 2012 година.

Потпишана Спогодба за продолжување на Колективниот договор за тутунско стопанство

Претседателот на Здружението за тутунско стопанство при ОРМ, Лидија Групчева и претседателот на АГРО синдикат Живко Даневски на 7 ноември 2011 година потпишаа Спогодба за продолжување на Колективниот договор за вработените од тутунското стопанство.

Вести од проектот за зајакнување на капацитетите на ОРМ на пат кон ЕУ, поддржан од Делегацијата на Европската Унија во Македонија



Работодавачите поддржуваат нов закон за работни односи

Работодавачите од Прилеп, Струмица, Скопје, Куманово и други градови ја поддржуваат иницијативата за донесување на нов Закон за работните односи.

Во рамки на кампањата за подигнување на општествената свесност за социјалниот дијалог и видливост на работата на ОРМ, се одржаа десет директни средби со околу 200 работодавачи од целата земја на кои беа отворени прашања за недостатоците на актуелниот Закон за работни односи кој во пракса заради недоречености, премногу можности за двојно толкување, како и начин на регулирање кој не дозволува социјалниот дијалог вистински да заживее, претставува пречка за развој на компаниите.

ОРМ подготви предлог измени на актуелниот Закон за работни односи чиј број е толку голем што ставот кој ОРМ го застапува е преку постапка на трипартитна консултација во Економско-социјалниот совет каде би се донел консензус по повеќе иницирани прашања да се подготви документ кој ќе биде основа за нов закон за работните односи кој ќе овозможи солидна основа за одговор на предизвиците на современите економски текови.

Градиме партнерства за социјален и економски раст



Луба Павлова, РДА

Сите овие теми претставуваат сериозен предизвик за нашето општество и единствено со партнерства меѓу сите засегнати страни во креирањето на програми, стратегии и проекти, шансите за постигнување на посакуваните резултати се најголеми, заклучија учесниците на настанот. “Значаен придонес кон ова, особено од страна на социјалните партнери, работодавачите и синдикатите е можен преку

ОРМ организираше настан посебно посветен на градење партнерства со невладини организации и владини тела кои се засегнати од темите како: невработеност, образование, долгорочно учење и обука на кадри, работна сила и слично.

отворените Европски програми Прогрес, ИПА инструменот, Доживотно учење и преку учење и поврзување со партнери од Европската Унија” – истакна Луба Павлова, директор на Регионалната развојна агенција од Сенец-Пезинок (РДА), Словачка, институција со долгогодишно искуство во економски и социјален развој и мноштво реализирани проекти со европска додадена вредност. РДА е партнерска организација на ОРМ во рамки на проектот за зајакнување на капацитетите на пат кон ЕУ.

Зошто ни требаат општествено одговорни претпријатија, улогата на работодавачите!



Во октомври ОРМ ја одбележа Европската недела за безбедност и здравје при работа со Македонското здружение за заштита при работа. Работодавачите сакаат барањата од Законот да се приспособи на различните големини на претпријатијата за да ги добиеме поскуваните ефекти од законот.

Македонија како малку земји во Европа одбра преку четиригодишна национална агенда за општествена одговорност на претпријатијата (ООП) да гради конкурента економија привлечна за инвестирање и интегрирање во глобалните трговски текови. Способноста да се исполнат постојано растечките стандарди на труд и екологија, се повеќе се бара за извезување во земјите од ЕУ. Покрај тоа, некои мултинационални компании, во традиционално загадувачките индустрии, бараат ИСО 14000 сертификација на сите нивни добавувачи. Исто така, обновената Стратегијата на ЕУ за 2011-2014 за ООП дава сигнали дека одредени аспекти на ООП ќе станат задолжителни на тој пазар.

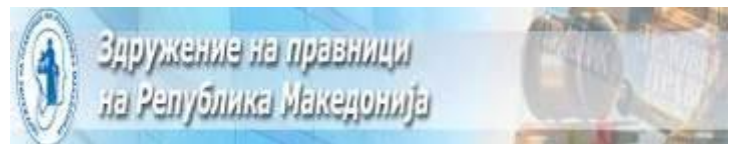
Еден аспект на ООП е безбедното опкружување на работното место и мерки за заштита на здравјето на работниците во еден дел како основни барања преточени во закон, но уште повеќе како градење на култура кај работодавачите кој би ги надминал самите стандарди од законот.

Имено, основниот проблем кој го истакнуваат работодавачите е потребата барањата од оваа сфера да се приспособат на големината на претпријатија, односно не е можно да постојат исти обврски за безбедност и здравје кај микро и малите и средните како кај големи претпријатијата.

Обврските кои произлегуваат сега претежно генерираат голем број на администрација, хартија и трошоци, а во праксата не постои реална имплементација на основното начело, а тоа е вистинска примена на безбедна околина за извршување на работата и здрави работници.



Здружението на правници го поддржа предлогот на ОРМ за нов ЗРО



Од 20 до 22 Октомври, во Охрид се одржа 65-тата средба на правниците, во организација на Здружението на правниците на Македонија. Темата на годинешнава средба беше: Остварување и заштита на правата од работен однос и здравствено осигурување во приватниот и јавниот сектор. Потпретседателот на ОРМ, Ангел Димитров ги претстави предлозите за измена на Законот за работните односи кои произлегоа од работилниците што ги организираше ОРМ низ целата држава за промоција на Прирачникот за практична примена на ЗРО, издаден со помош на Меѓународната организација на труд (ILO) и Австриската програма за развој(ADA), додека претседателот Димитар Стојановски го презентираше законот за минимална плата и ефектите врз работодавачите од утврдувањето на минималната плата.



Во костец со невработеноста преку трансфер на европско знаење!

Во Македонија во моментов се спроведуваат два реформски проекта преку твининг програмата на Европската Унија кои имаат заедничка цел да помогнат во градењето политики за справување со невработеноста. Едниот е во надлежност на Центарот за стручно образование и обука (ЦСОО) и се однесува на интеграција на средното стручно образование со потребите на пазарот на трудот преку реформа и модернизација, другиот е во надлежност на Министерството за труд и социјална политика и се однесува на долгорочно предвидување на потребни вештини на пазарот на труд.



Твининг: “Поддршка за модернизација на ситемот на образование и обука”

Стручното образование и обука, согласно Законот за средно стручно образование и обука го вршат Центарот за стручно образование и обука и социјалните партнери т.е. работодавачите и синдикатите. Со цел да се зајакне социјалното партнерство Организацијата на работодавачи има потпишано протокол за соработка во областа на стручното образование и обука и Меморандум за соработка и разбирање. Во рамките на активностите на Центарот за стручно образование како надлежна институција за развојот на стручното образование во Република Македонија, се реализира 20 месечен Твининг проект со Словенија “Поддршка за модернизација на ситемот за стручно образование и обука” кој подразбира реформа на стручното образование и обука. Со овој проект ќе се реформира 20% од двогодишното и тригодишното средно стручно образование согласно потребите на пазарот на труд.

Овој проект кој се состои од две компоненти опфаќа 13 сектори како земјоделско – ветеринарен, шумарски и дрвопреработувачки, рударско – геолошки, металуршки, машински, електротехнички, хемиско – технолошки, текстилно – кожарски, графички, градежногеодетски, сообраќаен, угостителско туристички, економско правен и лични услуги, ќе се подготват 25 стандарди за стручни квалификации, 12 курикулуми согласно потребите на пазарот на труд и ќе се одржат повеќе обуки на обучувачи.

Организацијата на работодавачи на Македонија преку своето членство номинираше претставници во работните групи кој го познаваат производниот процес и потребните компетенции на лицата кои работат во процесот на производство и кој ќе дадат добри насоки во реформирањето на образовниот профил, при што ќе се овозможи дефинирање на образовен профил кој ќе кореспондира со потребите на пазарот на трудот.

Експерите дадоа почетна препорака стручните квалификации да не се уситнуваат со многу стандарди.

Твининг: “Поддршка за националната политика за вработување”



Со оглед на долгогодишната висока стапка на невработеност, како и ситемот кој и понатаму продуцира кадри кои долго се задржуваат на списокот на невработени, оваа и дел од следната година конзорциум од австриски и словачки институции ќе му помогнат на Министерството за труд и социјална политика, но и на сите други партнери кои сме засеганти од вештините на работната сила да се развијат капацитети за долгорочно предвидување на потребни вештини на пазарот на трудот и следење и евалуација на политиките за вработување. Работодавачите преку ОРМ се активно вклучени во овој процес на реформа инициран преку проектот и ќе се погрижиме позициите на работодавачите кои произлегуваат од потребите на производството или услугите соодветно да бидат застапени.

Создаваме услови за користење на европски инструменти за борба со невработеноста



Организацијата на работодавачи на Македонија – ОРМ во соработка со Регионалната развојна агенција од Сенец-Пезинок, Словачка во следните две години ќе реализира проект со основна цел создавање реформски алатки за да се намали невработеноста на Македонија преку соработката на работодавачите и јавниот сектор. Специфични цели на проектот се водење на регионална анализа на пазарот на трудот за вистинските потреби на работодавачите во врска со квалификувана работна сила, зајакнување на улогата и позицијата на ОРМ и другите релевантни институции кои се оперативни во доменот на вработувањето, елаборација на Стратегија за менаџмент на ОРМ и директно користење на европските реформските алатки во пракса преку словачкото искуство. "Во Словачка имаме искуство во отворањето нови работни места и решавањето на проблемот на невработеноста и оваа динамика може да биде инспиративна за Македонија" изјави амбасадорот на Словачка, г. Роберт Кирнаг.



До подобар социјален дијалог во трговијата и земјоделско - прехранбената индустрија преку Прогресс

Работодавачите од Македонија, Црна Гора и Словенија од трговската и земјоделско-прехранбената индустрија во соработка со европските синдикати и гранковите синдикати од матичните земји следните 12 месеци преку европската програма ПРОГРЕС ќе го зајакнуваат социјалниот дијалог. Програмата ПРОГРЕСС е еден од финансиските инструменти на ЕУ насочен кон областа на вработувањето и социјалната политика, а социјалните партнери се посебно засегната страна при поднесувањето на предлози за проекти.

Колективно договарање со австриско искуство

Во ноември при ОРМ на иницијатива на ЕВН Македонија, а со поддршка на Топлификација и ОКТА се формираше Здружение за енергетика од приватниот сектор кое покрива над 70 % или околу 4000 од вкупно вработените во оваа дејност. Претседател на здружението е господин Вернер Хенгст.



Werner Hengst

Претседател на Управниот Одбор на ЕВН Македонија

Здружението се формираше заради организиран настап и придонес во развојот на сите деловни субјекти од гранката во однос на прашања од заеднички интерес во делогругот на економско социјалната сфера, работните односи и заштита при работа, придонеси за задолжително социјално осигурување, колективно преговарање и договарање, арбитража и медијација, законски промени кои ја засегаат оваа гранка.

Господине Хенгст какво е значењето на економскиот и социјалниот дијалог во земјата од каде доаѓате, Австрија?

Главната цел е да се воспостави дијалог меѓу управителите на капиталот и вработените и да се обезбеди развој на човечките ресурси, како би се добил економски развој како на ниво на претпријатија така и на ниво на економијата на целата земја. Друг главен принцип е застапување и колективна заштита на интересите на работниците и работодавачите со цел да се обезбеди стабилна економска основа во земјата без штрајкови и без нарушувања на стабилноста кои би довеле до проблеми.

Со оглед на новформираното Здружение на приватниот енергетски сектор при ОРМ, кои се главните приоритети и ползата на создавање на колективен договор на ниво на приватниот енергетски сектор?

Треба да бидат обезбедени слични услови за работа во рамки на фирмите членки во новформираното здружение од приватниот енергетски сектор. Заеднички гранковен колективен договор води кон фер и транспарентни основни услови за работа. **Ако се направи паралела со Австрија, дали постојат други можности за активности покрај социјалниот дијалог во овој сектор, можеби во делот на енергетската ефикасност што претставува суштина на Европската стратегија 2020 за паметен, одржлив, инклузивен раст и транзиција кон економија која ефикасно ќе ги користи?**

Се разбира, ние сме отворени да се постави каков било дијалог во врска со енергетската ефикасност и паметна употреба на енергетските ресурси. Во Австрија се работи во различни области на енергетската ефикасност и постојано се проширува оваа област на бизнисот. Во Македонија, ние се обидуваме да го следиме начинот на внесување на енергетската ефикасност во рамките на македонскиот енергетски бизнис како и кај нашите потрошувачи. Во овој случај отворен дијалог во споменатиот сектор може да биде една платформа преку која би се постигнале целите.

Локални акциски планови за економски развој во секторите туризам и прехранбена индустрија во Македонија



Во септември во Интернационалниот Тренинг центар во Торино со поддршка на МОТ се организираше обука на тема “Локални иницијативи за економски развој за општините Крушево, Прилеп и Ресен”.

На обуката учество земаа осум работодавачи членки на ОРМ од секторите туризам и преработка на храна, градоначалниците од овие општини и претставници на синдикатот.

На трипартино ниво се заклучи дека е неопходно да се формираат локални економско социјални совети и истите треба да се гледаат како место за локален социјален дијалог т.е како сектор за создавање на работни места и развој на претпријатијата.



Претставниците од Македонија во посета на семејна фирма за производство на “бавна храна” од регионот Пјемонте, Северна Италија

Меѓународната организација за труд во поддршка на социјалниот дијалог

Конференции организирани од страна на МОТ во рамки на програмата за пристојна работа преку проектот “Зајакнување на институционалните и законските основи на социјалниот дијалог во земјите од Западен Балкан и Молдавија”.

29 септември 2011, Белград. Дваесет и еден висок претставник од организациите на работодавачи од шест земји од Балканот и Молдавија и претседателот и потпретседателот на ОРМ, учествуваа во дводневна конференција на 5 и 6 октомври 2011.

Претставници на организациите на работодавачи разговараа за пост-кризните можности и предизвици минималната плата, влијанието на не-платените трошоци за работна сила на претпријатијата, улогата на Меѓународната организација на трудот во ратификувањето на конвенциите и директивите на Европската Унија, законите за работни односи во секоја земја и трендовите на социјалната сигурност кај сите учесници како и градењето стратегии за поединечните земји учеснички.

Трипартитна средба за опоравувањето од кризата во Југоисточна Европа

Сплит, Хрватска, 12-13 Октомври, 2011

Раст и вработување: од криза до опоравување, преку намалување на јазот помеѓу производството и опоравувањето на работните места на национално ниво.



9-10 Ноември Бечичи

Субрегионална завршна конференција на тема-Достигнувањата и предизвиците за социјалниот дијалог во земјите од Западен Балкан и Молдавија.



Општествена одговорност на претпријатијата: нова дефиниција, нова агенда за делување

Новото соопштение на Европската комисија за општествената одговорност (ООП) се надоврзува на соопштението од 2006 г. и претставува нов поттик за да се охрабрат компаниите уште повеќе да бидат инволвирани во социјалните прашања и вработувањата согласно во стратегијата 2020 за паметен и оддржлив развој.



Социјалните партнери се договориле да почнат преговори за европските правила за работното време

Европските социјални партнери одлучиле да започнат преговори откако Европската Комисија направи [консултации](#) со нив за Директивата за работното време.

Главните меѓусекторски социјални партнери на ЕУ ниво се [BUSINESSEUROPE](#), [СЕЕП](#) и [UEAPME](#), кои ги застапуваат интересите на работодавачите и [ETUC](#), кои ги застапуваат синдикатите.

Претходни успешни ефекти кои резултираа со договори преговарани меѓу социјалните партнери од ЕУ се однесуваат на важни европски директиви за родителско отсуство, работата со скратено време и работата на определено време.



Овој документ е финансиран од ЕУ, неговата содржина е одговорност единствено на ОРМ и не може под никакви околности да се смета за одраз на ставот на Европската унија

Календар на настани



РАБОТИЛНИЦИ поддржано од

- јануари 2011

Подготовка на кампања за безбедност на работното место: работа на висина во градежниот сектор



ТРИБИНИ поддржано од ЕУ

-12 јануари 2012

Средба со новинарите, нов Закон за работни односи

- 17 јануари 2012

Ден за консултација меѓу работодавачите и обучувачите “Креирање на услови за напредок преку лидерство и ефективно/ефикасно управување со организацијата”

- 24 јануари 2012

Средба на партнерите и почеток на Прогресс проектот за зајакнување на секторскиот социјален дијалог во трговијата и земјоделско-преработувачкиот сектор

- февруари 2012

Крајна конференција на проектот Зајакнување на капацитетите на ОРМ на пат кон ЕУ

Контакт лица во ОРМ

Белинда Николовска
Генерален секретар
belinda@orm.org.mk

Анета Смит Гулева
Раководител на проекти
aneta@orm.org.mk

Светлана Ристовска – Антиќ
Координатор
svetlana@orm.org.mk